

Pacijent ustaje samo dan nakon operacije kuka

Puno se govori o ugradnji umjetnog kuka odnosno o protezama kuka, čeka li i nas sve to i zašto? Odgovore zna prof. dr. sc. Nikola Čičak, dr. med. spec. ortoped iz Specijalne bolnice za ortopediju i traumatologiju Akromion

U

mjetni zglob kuka ogroman je napredak u liječenju kroničnog bolnog zgloba. Danas nitko ne želi trpjeti bol i imati ograničenja u svakodnevnom životu. Ugradnjom umjetnog kuka pacijent dobiva bezbolan i funkcionalan zglob. Starenjem populacije i produljenjem životnog vijeka povećava se mogućnost razvoja degenerativnih bolesti i prijeloma pa time i ugradnja umjetnog kuka a isto tako i koljena. U SAD-u 6 do 10% osoba u dobi od 80 do 89 godina ima umjetni kuk ili koljeno

Koliko je operacija složena i teška za pacijenta i kakav je tijek oporavka ?

Sama po sebi operacija ugradnje umjetnog kuka je rutinska. Ali to ne znači da je jednostavna. Zapravo operacija je vrlo složena. Kirurg mora biti vrlo precizan. Ključni dio operacija je položaj čašice zdjelice. Ako se krivo postavi postoji mogućnost iščašenja proteze kuka. Kod ugradnje mora se izuzetno paziti na dužinu nogu. Iz tih razloga prije operacije na rendgenskoj snimci kuka mora se izmjeriti veličina trupa proteze, dužina vrata proteze i veličina čašice.

Pacijenti izuzetno dobro podnose operaciju. Operacija se radi pod spinalnom anestezijom, pacijent je budan tijekom operacije ili drijema ovisno o tome što želi. Oporavak je brz. Prvi dan nakon operacije pacijent ustaje. Dvije podlaktične štake koristi 3-4 tjedna a drugu štaku odbacuje 2-3 mjeseca od operacije. Dva mjeseca nakon operacije može voziti auto.

Koji su ključni elementi uspješne operacije i oporavka?

Da bi operacija uspjela cijeli kirurški tim

mora biti na visokoj razini. Ortoped mora isplanirati i izvesti operaciju štedeći meke est, mišiće kuka, postaviti komponente proteze u idealnom položaju, izravnati dužinu noge. Za brzi i kvalitetan oporavak bitna je dobra kirurška tehnika i odabir proteze prema pacijentu te motivacija pacijenta.

Koje vrste proteze i zašto upotrebljavate ?

Odabir proteze je jako bitan za krajni rezultat a posebno za dugotrajnost proteze. Odabir proteze mora biti prema pacijentu, individualno ovisno o životnoj dobi, spolu,

Odabir proteze mora biti individualan, ovisno o životnoj dobi, spolu, aktivnostima te o anatomskoj građi kuka

aktivnostima te o anatomskoj građi kuka. Za dugotrajnost proteze najvažniji je odabir noseće površine proteze kuka. Korištenjem keramike manje se troše noseće površine a samim tim se povećava trajanje proteze. Trajnost suvremenih proteza trebali bi biti veća od 20 godina. Danas se većinom ugrađuju bescementne proteze kuka.

Po kojim kriterijima da pacijent odabere operatera, ustanovu, i sl ?

Proteze kuka se ugrađuju u svim većim pa čak i malim ortopedskim i traumatološkim ustanovama. Pacijent mora paziti gdje ide, u kakvu bolnicu i kojem ortopedu. Prije operacije pacijent se mora upitati koliko je broj komplikacija u bolnici, kao što je postotak infekcija i iščašenja proteza. Zatim, kakvu vrstu proteze bolnica nudi a pogotovo kakve su noseće površine.

Što treba pitati na što obratiti pozornost?

Iskustvo operatera i cijelog bolničkog tima. Ako liječnik obavlja godišnje mali broj operacija povećava se mogućnost većeg broja komplikacija. Odabir ustanove, operatera i odabir proteze je ključan za dugotrajnost proteze kuka.

Koliki je postotak infekcija i iščašenja proteze kuka u svijetu a koliko u bolnici Akromion?

Infekcija nakon ugradnje proteze kuka nije česta pojava, ali kada se pojavi veliki je problem kako za pacijenta tako i za kirurga. Postotak infekcija u svijetu se kreće od 1 do 1.5%. U Hrvatskoj taj postotak je veći. U Akromionu ukupan postotak infekcije svih operacija, a izvedeno ih je 7 542 u 7 godina iznosi 0,46%.

Postotak iščašenja proteze kuka kreće se od 2-4%. Postotak iščašenja kuka u Akromionu je zanemariv i iznosi kod primarnih proteza kuka 0,7%.